

Norconsult AS v/Arne Kringlen
Postboks 514
6803 Førde

Alver, 15.august 2022

Høyringsfråsegn oppstart av reguleringsplanarbeid – Øksnesmarka

Nordhordland Turlag (NHT) viser med dette til utlysning av høyring for planprogram og oppstart av reguleringsplanarbeid Næringsområde N18 Øksnesmarka.

NHT har 2000 medlemmer og er tilslutta Den Norske Turistforening (DNT) som har over 320 000 medlemmer på nasjonal basis. Turlaget sitt føremål er å tilretteleggja for eit aktivt, allsidig, enkelt og naturvenleg friluftsliv, og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

Nordhordland Turlag ber Austrheim ta vare på naturen

NHT er uroa for at naturverdiane taper når dei vert sett opp i mot andre samfunnsinteresser. I enkeltsaker er det gjerne lettare å talfeste verdien av ei utbygging – både hyttebygging, vindkraft eller anna industri – medan det er vanskeleg å fastsetje verdiane som ligg i å ivareta eit naturområde. NHT vil difor understreka kor viktig det er å ta vare på naturområda våre i ei tid då naturen fått auka verdi – m.a. som arena for friluftsliv og turisme.

Sidan starten på pandemien har mange fått kjenna på fordelane som ligg i å ha gode friluftsområde i sitt nærmiljø – eit behov som også er understreka i statlege strategiar². I Stortingsmelding 18 (2015–2016)³ er det framheva at naturoppleving er spesielt viktig for den psykiske helsa, noko som gjer kombinasjonen av fysisk aktivitet og naturoppleving spesielt viktig. Eit fungerande økosystem med levande skogar, fjell, bekkar og vatn er føresetnaden for å skapa gode naturopplevingar. Naturen er også viktig for den norske reiselivsnæringa, særleg på vestlandet, noko som vert framheva i *Stortingsmelding 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig*⁴: «Natur og utmark er kjernen i det norske reiselivsproduktet. Norges særegne natur gir oss et komparativt fortrinn og et stort potensial for økonomisk verdiskaping og næringsutvikling».

Me ber difor om at omsynet til intakt natur vert heilskapleg teke i vare i denne saka, og me vil peike på nokre viktige friluftslivsverdier i området.

Friluftsverdiane i og ved Øksnesmarka

Øksnesmarka mellom Årås og Øksnes er det største urørte naturområdet i Austrheim. Kommunen har saman med BOF kartlagt og verdsett Øksnesmarka som eit svært viktig friluftslivsområde. Det omfattar raudlista lynghei som grensar mot Åråsvågen og utover mot Øyane, sjølve indrefiletten i det austrheimske naturlandskapet. Marka er rekreasjonsområde for bustadfelte rundt, med eit nett av

turstiar og fiskevatn – betydelege naturverdiar. Øksnesmarka inngår i eit område som er populært for havpadling. Nordhordland Turlag har tilsyn med den nyopna kysthytta, Rongevær, som ligg ein fem kilometers padletur unna planområdet.

På DNT sin nettportal for tur, UT.no, er ein del av Øksnesmarka eit lista turforslag:

Godt merka og opparbeidd rundløype på om lag 6,2 km. Turen går i lett og variert terreng. Ein passerer fleire småvatn undervegs der det mellom anna finst aure. Rasteplassar med bord og benkar av furustokkar er plasserte på laglege stader langs løypa. Mellom Rebnor og Årås kan ein ta turen oppom Hammarsnuten, ein av dei høgaste toppane i kommunen. Der har ein 360° utsikt og på klåre dagar kan ein sjå temmeleg langt. I området kring løypa finn ei rekkje gamle torvhus eller restar etter slike. At aktiviteten har vore stor kan ein lett sjå i myrane som er senka fleire meter somme stader, grunna uttak av torv.

I Øksnesmarka er det eit større stinettverk, og det er potensialet for å vidareutvikle turområdet, og gjere den populære ruta lengre.

Området er også eit viktig kystkulturhistorisk område. I Øksnesmarka er det mange kulturminne knytte til torvtaking og utmarksbeite. I tillegg går den gamle ferdselsvegen frå Øksnes til Årås, som no vert nytta som tursti, gjennom det planlagde næringsområdet. Eit slikt komplett kulturmiljø knytt til historisk gardsdrift der alle tilgjengelege ressursar vart tekne i bruk, er viktige vitnesbyrd om korleis kystlyngheia vart halde i hevd.

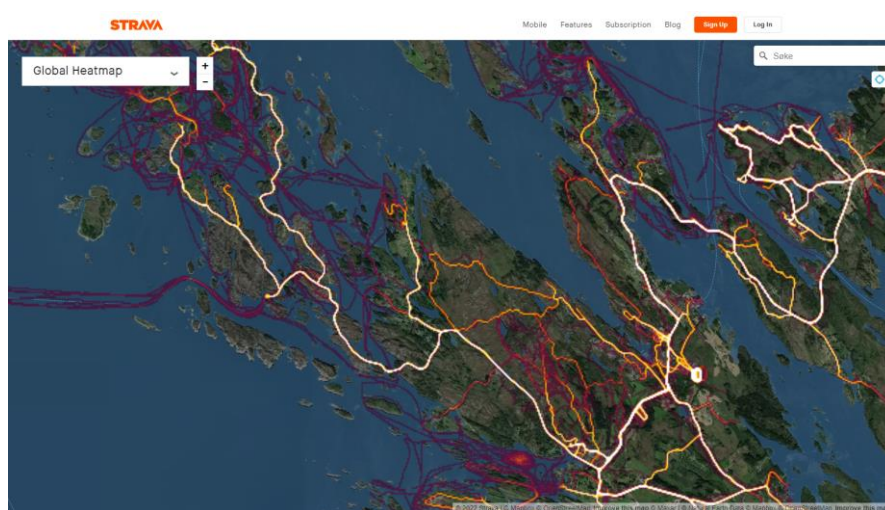

Fig.2 Ved å nytte Strava sine brukarkartleggingar, kan ein også sjå at løypa som er tilrådd på ut.no, relativt til kringliggande område, er mykje nytta til trening.

Turlaget ber kommunen vise omsyn til naturen

Det vert stadig mindre natur att i verda, i Noreg og på Vestlandet. Nordhordland Turlag ber politikarane i Austrheim vurderer om ny industri kan leggjast nær andre, utbygde område.

Konsekvensutgreiinga som konsulentfirmaet Multiconsult leverte i november 2017 konkluderte med at «Øksnesmarka har verdier som gjør at det per tid kun er arealformål LNF som blir riktig for dette området.» Øksnesmarka er kategorisert som et *svært viktig friluftslivsområde*; og er eit av dei større urørte naturområda i kommunen. Det er nærfriluftslivsområde for fleire innbyggjarar, og eit av dei mest verdifulle naturområda i kommunen. Planområde ligg rett utanfor dei mest nytta stiane, men turlaget meiner ein må sjå naturområdet som ein heilskap. Opplevingsverdien er ikkje den same om friluftsområdet vert punktert av ein veg med eit tilgrensande industriområde.

Dersom kommunen likevel ynskjer vidare arbeid med reguleringsplanen, må omsynet til friluftslivet grundig utgreiast, både med tanke på turgåing, trening, padling, fiske og bading. Ein må her også sjå på dei indirekte verknadene på dei kringliggande areala, og vurdere korleis desse vert påverka i høve til støy, kjensla av urørthet og opplevingar av eit større samanhengande naturområde. Nordhordland Turlag vil delta i den vidare prosessen med sikte på å finne ei best mogeleg løysing.

Børge Brundtland
Styreleiar
Nordhordland Turlag